

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redaktie:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum; Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn, en B. van der Wal, Dordrecht-Centrum.

Redaktie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

BEKEER U TOT DE HEERE

Neem deze woorden met u en bekeer u tot de Heere; zeg tot Hem: Neem weg alle ongerechtigheid en geef het goede, zo zullen wij betalen de varren onzer lippen.
Hosea 14 : 3.

Hosea profeteerde in de dagen van Jerobeam de Tweede, in een tijd van diep verval, afgodendienst en zedeloosheid. Ervaren in het verstaan van de tijden, was hij geheel op de hoogte met Israëls politieke toestand. Hij ziet de oordelen Gods naderen. Met schrille kleuren tekent hij ze. In zijn taal en stijl is zijn aard te kennen. Als hij ziet wie God voor Israël geweest is en hoe dat rijkelijk beweldadigde volk het er tegenover de Heere afbrengt, dan is geen taal te scherp, dan is hij gelijk de nieuwe wijn, die de oude lederen zakken doet bersten. Hij verbreekt de boeien van de taalregels. Hoe hij het roept, doet er niet toe, als hij het maar zegt. Hij hakt en houwt, als hij maar op de meest schrille wijze het volk de zonde voor ogen stelt en de oordelen Gods aanzeggen kan.

Doch is Hosea een zoon des donders, hij is tevens priesterlijk medelijdend ten opzichte van een diep schuldig volk. Hij is zeer hard in zijn zeggen, doch zeer teder tevens. Daarvan getuigt niet het minst de boven afgeschreven tekst.

Na de schrikkelijke dreigementen die hij doet horen in het eerste vers, beluisteren we thans, en dit geldt ditzelfde volk, een roepstem tot bekering. En die roepstem doet hij horen, uit de innerlijke bewogenheid van zijn hart, daarvan getuigt ook de vorm waarin hij deze roepstem inkleedt.

Bekeer u, dit is een woord, dat op tal van plaatsen in de Heilige Schrift gehoord wordt. En dat is genadige lankmoedigheid.

Neen! het is nog niet afgesneden. De Heere wil nog met afkerigen te doen hebben. O rijk Evangelie, voor een volk dat de dood en de hel verdiend heeft. De Heere roept en maant: Wendt u naar Mij toe en wordt behouden. Maar dan vragen we: Hoe zal dat zijn? Ik weet niet te bidden. Ik heb geen woorden. Welnu, de Heere zegt: Kom zoals ge zijt. Toon Mij uw gedaante. Zijt gij ontbloot — Ik wil u onderwijzen de weg, die gij in deze te gaan hebt.

Neem deze woorden met u. Wat tedere ontferming. Laat ons eens een beeld gebruiken. Een kind heeft tegen zijn ouders overtreden. Gij brengt het dat kind onder het oog, het kind staat verlegen. En ge zegt zelf dan de schuldbelijdenis het kind voor. Zegmaarenz. Of er is iemand, die een verzoek te richten heeft aan onze vorstin of de minister van staat; zelf is hij niet bekwaam zijn verzoek op te stellen. Een ander komt en zegt: Ik zal

het request voor u opstellen. Zo ook hier. De Heere geeft dus niet alleen verlof en spoort ertoe aan, dat we Hem om vergeving zullen vragen, maar met eerbied gezegd, de Heilige Geest, De Geest der genade en der gebeden, stelt het request op, om alto tot een nederbuigend God in Christus te mogen naderen. En wat is dan de inhoud dezer woorden? De profeet zegt: *Neem weg alle ongerechtigheid. Ongerechtigheden*. Dit zijn overtredingen, gedaan tegen het hoogste recht. *Alle*, d.w.z. dat het niet een enkele wetsovertreding is, maar dat men schuldig staat aan de ganse wet. O, met welk een last is hier de bidder bezwaard. Want die door overtuigend en ontdekkend licht geleid werd in al zijn ongerechtigheden, die gebracht werd van de zonden der daden tot de zonden der natuur raakte de tel kwijt. Zulk één heeft niet alleen zonden, maar is zonde. Zulk één roept uit bij het ontdekkend en ontblotend licht van God de Heilige Geest: Mijn zonde en mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd, als een zware last zijn ze mij te zwaar geworden.

Neem weg, zo leert hij smeken. Dat is de gestalte van een mens, die God de zonde ordentelijk voor ogen stelt. Immers, waar dit beleeft wordt, daar ziet men God als rechter, de hel als zijn gevangenis, de zonden als zijn kluisters, de satan als zijn cipier, de dood als scherprechter. Gods wet en zijn geweten als zijn aanklagers. En de Borg voor het oog der ziel verborgen achter de wolken van toorn en gericht. Hier wordt het:

Een helse kerker doet mij zuchten
Ik kan de banden niet ontvluchten.

En toch, het recht der wet moet vervuld worden. Hiervan wel overtuigd, valt men God toe in de eis van het recht en krijgt uit liefde tot de Goddelijke deugden een walg van zichzelf en een welgevallen in de straffen van zijn ongerechtigheden. Zulk één zegt het met Job: Mijn rechter zal ik om genade bidden. Doch dit is nu juist het oogmerk Gods met de zondaar, want:

Gena verheerlijkt zich in bedelarm te komen
Verliezen zet de ziel in 't rijkste winstgenot.
Wordt op de grote lijst één cent van u vernomen,
Gij vindt geen vrije gunst, geen kwijschelding bij God.

VAN DE ADMINISTRATIE

Het is ons steeds een aangenaam werk, enkele regels te schrijven over de gang van zaken met ons blad. Steeds gevoelen wij het, dat wij al onze abonnees nodig hebben, om ons een helpende hand te bieden. Hoe nauwkeurig wij ook trachten alles uit te voeren, het blijkt telkens, dat er door een klein, schijnbaar onbeduidend foutje, b.v. verkeerde straatnaam of huisnummer, moeilijkheden zijn, dat ons blad niet werd ontvangen, wat toch niet bevorderlijk is voor de goede gang van zaken. Daarom herhaal ik mijn verzoek: meld mij direkt onjuiste adressen of het onregelmatig ontvangen van ons blad. Mijn hartelijke dank aan allen, die mij namen en adressen toezonden van hen, die gaarne met ons blad willen kennis maken. Het tempo kan nog heel goed worden opgevoerd. Wij zien belangstellend uit. Ook de betaling per giro gaat gestadig voort, wat ons veel werk bespaart. Aan hen, die tot heden nog niet hun abonnementsgeld overmaakten, wordt verzocht het alsnog te doen. Het liefst zouden wij zien, dat niemand achter bleef. Ook de overbetalingen en giften zijn welkom, want wij hebben steeds veel extra kosten. Van 30 mei t/m 11 juni werd ontvangen f 203,50 extra, w.o. een gift van NN, groot f 100,— via Ds. Slagboom uit Dordrecht (Centrum). Met de instemmende woorden met doel en inhoud van ons blad zijn wij verblijd. Wij spreken de wens uit, dat de lezing van ons blad eeuwigheidszegen moge afwerpen, want daar gaat het om.

v.d.L.
P.S.: ons gironummer is 704350, ten name van de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a.d. Rijn, v. Eeghenstraat 14.

Immers, de ziel onder zulk een zware last zucht hier: *neem weg*.

Hoe dit nu mogelijk is. Aan 's mensen zijde totaal afgesneden. Maar aan Gods zijde, alleen door Hem, Die van de Vader geschenken en deelachtig gemaakt wordt aan de uitverkoren en gelovende zondaar als schuldovernemende Borg.

Hij heeft ons aller ongerechtigheden op Hem doen aanlopen. In Hem wordt het recht der wet vervuld. Door de Vader voorgesteld in Zijn bloed tot een verzoening onzer zonde, wordt de Borg toegepast in al Zijn graveerselen.

En geef het goede. Daar moet dus hier een ruiling plaats hebben. Wegnemen en geven. Zie hier wat God in Christus de veroordeelde zondaar schenkt. Jezus in Zijn lijdelijke gehoorzaamheid toegepast, neemt weg de ongerechtigheden en in Zijn dadelijke gehoorzaamheid schenkt Hij het goede.

Want wat is het goede? Hier kan maar één antwoord op gegeven worden. Dit is het ontijdruimtelijke goed, waarvan Psalm 25 spreekt, nl.: Het allerhoogst en eeuwig goed. Een goed dus dat door tijd noch ruimte begrensd wordt. En dit goede is God Zelf in Christus. De ongerechtigheden, oorzaak der scheiding tussen God en mijn ziel, weggenomen, en God in Zijn verzoende gunst als dat dierbare Liefdewezen aan en in mijn ziel openbaard door de Heilige Geest, dat is voorwaar de hemel op aarde. O heerlijk erf, gij kunt mijn ziel vervoeren.

Zo zullen wij betalen de varren onzer lippen. Dit is het hoogheerlijke doel, wat de Geest leert en waarom hier wordt gebeden, nl. dat het alles weer tot God moge wederkeren, in aanbiddende dankzegging, dat de Heere ontvange de offerande des lofs.

Zie hier, hoe de heiligmaking in de orde der natuur geplaatst wordt na de rechtvaardigmaking. Beide weldaden verhouden zich als wortel en vrucht. Eerst wegnemen van de schuld der ongerechtigheden, daarna het goede, om uit die weldaad in de vereniging met Christus, door de Geest des geloofs tot heiligmaking te werken.

Het woord „varren” kan ook vertaald worden door vruchten. In de grond der zaak betekenen dan ook beide hetzelfde. Varren waren slachtbeesten, die de Heere geofferd werden in het heiligdom. En nu wil de profeet zeggen, de vruchten, die Gij Zelf ons geschonken hebt, willen wij als varren, als offeranden, weer teruggeven. Daarom lezen wij ook: Gij schept de vrucht der lippen, die Uw Naam belijden.

Onder de varren of vruchten der lippen verstaan wij voornamelijk het gebed. Want het gebed is niet alleen een zalige manier om met God gemeenschap te hebben, maar ook de schoonste vorm van Godsverheerlijking. Immers, wij kunnen spreken van het gebed in engere zin, dat is nood. Deze ellendige riep en de Heere hoorde. Maar ook is er het gebed in ruimere zin, dat houdt mede in de Godverheerlijking, zoals bv. in het Vader ons: Want Uw is het koninkrijk enz.

Zulk een gebed is een offerande der lippen, ontstoken door de Heere Zelf op het altaar des harten, d.i. aanbidding.

Een offerande nu is de Heere iets opdragen. Zo lezen we toch, dat de Borg zegt in Psalm 40: Mijn ziel U opgedragen, kan U alleen behagen.

Welnu, we kunnen hier spreken van een schuldoffer, d.i. wat de dichter zegt: Dit offer kan Uw heilig oog behagen, 't is nooit, o God,

van U veracht geweest. Van een brandoffer, waarin toch wordt erkend Gods soevereiniteit: Al wat de Heere behaagt, doet Hij. 't Wil zeggen dat de offerende bidder het geheel eens is met Gods soevereiniteit, dat zijn wil verslonden is in Gods wil. Dat hij verzoend is met zijn God, maar in de toestanden waarin hij verkeert, ook verzoend is met zijn lot. Tenslotte is er ook een dankoffer. Dit betekent, de daden des Heeren in gedachtenis houden. Met de dichter is het: ik zal de beker der verlossingen opnemen en zeggen: Gij hebt het gedaan.

Is nu de bede in de tekst vervat, verhoord? Beluister slechts wat de Heere antwoordt op de gebeden van een schuldig volk in het vijfde vers tot het einde van ons teksthoofdstuk. Met welk een nederbuigend God in Christus hebben we te doen. Maar bedenken we dan ook, lieve lezer, dat het er voor ons op aankomt, dat we dit gebed voor eigen hart kennen en de zaken daarin vervat zullen moeten beleven. Want immers velen hebben wel de woorden der zaken, maar missen voor hun eigen hart de zaken, die in woorden hier worden uitgesproken. Zij dit een oorzaak bij ons voor nauw zelfonderzoek. Het komt er bij ons opaan of we de kracht der waarheid, d.i. de bevinding er van kennen. Dan toch alleen zullen we verwaardigd worden, hier bij de aanvang, strijdend onder het kruis en straks volmaakt boven het kruis, onder de purperen hemel van Jezus eeuwiggeldende gerechtigheid in nooit gestoorde zaligheid, de Heere te betalen de varren der lippen:

Gij, o Lam Gods, zijt waardig te ontvangen de lof, eer en aanbidding tot in alle eeuwigheid.

Smits

wij soms in ons innerlijk leven teruggeslagen en neergeslagen zijn.

Bij het kruispunt van de wegen werd het een ontmoeten van elkander en als vanzelf een spreken met elkaar. Vriendelijk en welwillend trad de onbekende heer de Pelgrim tegemoet. Belangstellend vroeg hij naar het doel van zijn reis en naar de last op zijn schouders. Dat deed hem weldadig aan.

Uit het openhartig spreken tot deze vreemdeling over zijn vrouw en kinderen is op te maken dat de Pelgrim al enig vertrouwen in hem begon te stellen.

Werkelijk, eer de arme man er erg in had, had mijnheer Wereldwijs zijn hart al ingenomen met wat lievigheid. Daarvan was bij Evangelist en Helper geen sprake. Zij zochten niet de gunst, maar het wezenlijk en geestelijk belang van de Pelgrim.

Voor Wereldwijs was de Pelgrim geen onbekende, zij waren in dezelfde stad geboren. Maar toen hij godsdienstig werd, vestigde hij zich in een naburige plaats. Daarom werd het dan ook door hem veroordeeld dat de Pelgrim hier gast en vreemdeling was geworden. De man nam het veel te zwaar op. Datzuchten en tobben om door een *Ander* gezaligd te worden was heel niet nodig. Naar zijn overtuiging is de mens best in staat het met zichzelf en door zichzelf in orde te brengen.

Wereldwijs begint te spreken van een weg die beter en korter is tot bevrijding van het oordeel en tot verkrijging van het eeuwige leven. Daarmee werd de weg naar de enge poort veroordeeld. Hij had zich alleen maar te vestigen in het dorp Zedelijkheid en alles kwam wel in orde.

Wat een radicale verandering. Maar een weg die beter en korter is hebt u toch te kiezen in uw eigen belang. Dan is het toch verkeerd een ziel nodeloos te kwellen en eindeloos te bezwaren?

Ja, wat door Wereldwijs gezegd wordt, is zeer aantrekkelijk, daar heeft vlees noch bloed iets op tegen. Dat is een evangelie naar de mens.

Maar hier spreekt de profeet der valsheid, het is de leer van satan. Dat zou door de Pelgrim niet overgenomen zijn, zo het door hem getoetst was aan de proefsteen van Gods Woord. Satan heeft de weg, die naar zijn oordeel beter en korter is, uitgedacht en gebaand. De vorst der duisternis wilde zelf god zijn, want dat was naar zijn gedachte beter dan het dienen van God. Daarom was het niet bewaren van het beginsel der gehoorzaamheid voor hem de kortste weg naar het door hem begeerde doel. Maar zie, satan heeft zichzelf met het uitdenken van deze weg bedrogen, het was voor hem de kortste weg naar de eeuwige rampzaligheid. En toch sprak hij tot ons in het paradijs van de weg door hem uitgedacht.

Zeker, als de mens God bleef gehoorzamen dan zou hij uiteindelijk deelgenoot worden van de eeuwige heerlijkheid. Maar dan was God toch nog zijn Meerdere en hij de mindere. En hoelang zou de beproeving in deze gehoorzaamheid wel kunnen duren?

Als God worden, zelf uitmaken wat goed en wat kwaad is, is toch veel beter. En deze weg is ook veel korter, want u hebt slechts één vrucht van deze boom te eten en het voorgestelde doel is bereikt. En zie, wij hebben gegeten, wij hebben ons los gescheurd van de God des levens en wij liggen onder het oordeel des doods en der verdoemenis.

In dienst van de vorst der duisternis komt de heer Wereldwijs nu met zijn evangelie tot de Pelgrim. Het is een weg die beter is dan de weg der waarachtige bekering. Het is toch geen kleinigheid, met Christus gekruist, gedood en begraven te worden, en dat tot het einde toe. Het is een weg die korter is, want in het dorp Zedelijkheid is men in de loop van enkele dagen van al zijn kwalen genezen. Dat is het dorp van het juichend christendom. Maar ach, daar is het voor de derde maal de kortste weg naar de hel. En in die helse leerschool is de Pelgrim nu opgenomen. Wie had dat kunnen denken? Daarom hebben wij de Heere met ernst te smeken om Zijn bewaring voor die dwaasheid.

A.

R. Kok.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

6.

Er is zoveel van buitenaf en van binnenuit dat ons zoekt af te trekken van de Heere. Wij hebben met ernst te letten op het rechte spoor der gehoorzaamheid, want dat is tot heil en zaligheid van onze onsterfelijke zielen.

In het huidige verkeer met al zijn gevaren worden wij, en terecht, van alle kanten opgeroepen tot voorzichtigheid. Uit liefde tot onze naaste hebben wij zoveel als in ons vermogen is te waken voor zijn veiligheid.

Maar de lichtzinnigheid en onvoorzichtigheid omtrent de geestelijke en eeuwige belangen van de mens overtreft die van het natuurlijke leven heel ver. Velen leven in het vertrouwen dat zij kinderen Gods zijn net zo rustig voort, alsof het niet mogelijk is zichzelf te bedriegen voor de eeuwigheid. De Schrift leert het ons toch dat de dwaze maagden vanaf de poorten des hemels verwezen zijn naar de buitenste duisternis.

Wie heeft zich niet te verfoeien vanwege zijn lichtzinnigheid en onvoorzichtigheid omtrent zijn geestelijke en eeuwige belangen.

Al sprekende over de vreugde van het hemellevens heeft de Pelgrim te weinig gedacht aan de ernst van de waarachtige bekering. Had hij er met meer ernst aan gedacht, dan zou hij de weg daarheen meer biddende betreden hebben.

Getrokken uit de poel staat hij wel op de stenen van Gods beloften, maar dan is het nog de vraag of men daar waar men staat, wel gelovig staat, dus biddende staat.

De Pelgrim wordt nog gekweld door de modder van het ongeloof, die hem aankleeft. Hij is de schrik van het vallen in de poel bij lange na nog niet te boven. Het was voor hem een geweldige terugslag, tot groteschade van zijn innerlijk leven. Bittere teleurstellingen is men gewoonlijk zo maar niet ineens te boven. Op die bange worsteling door de poel Moedeloosheid, had hij in 't geheel niet gerekend. En bij dat alles is hij ook nog in zijn

reisgenoten teleurgesteld. Wat was het zijn verlangen dat zij met hem de reis zouden maken door met hem de dienst des Heeren te kiezen. Dan hadden zij gedurig van hart tot hart kunnen spreken van de wegen des Heeren tot verbinding aan Hem en aan elkaar. Maar helaas, van dat alles is niets terecht gekomen. De Pelgrim staat met al zijn zorg en kommer weer alleen op de vlakte. Bij de zware last op zijn schouders zucht hij nu ook nog onder de druk van een bittere teleurstelling. En daar hij dat alles niet weet te verwerken in de Heere, vervult het hem met allerlei redeneringen, tot grote schade van zijn innerlijk leven.

Het boek dat hem zo bijzonder tot zegen is geweest, daar hij bij het lezen er gedurig door gedreven werd tot de troon der genade, heeft hij nog in zijn hand. Dat is in de poel gelukkig nog behouden gebleven. Hij weet wat het is door het Goddelijk spreken vanuit Zijn ontfermende liefde bemoedigd en versterkt te worden.

Maar al heeft hij het Woord in zijn hand, dan is hij vanuit het Woord nog niet vruchtbaar werkzaam met zijn hart aan de troon des Heeren. U merkt hier niet dat de Pelgrim er in leest. In deze moeilijke en donkere situatie van zijn innerlijk leven had hij zeker met ernst naar onderwijzing moeten zoeken in het Boek des Heeren. Door niet te lezen in zijn Boek blijft hij verward in zijn denken en verlamd in zijn bidden. En toch had hij in de stilte der eenzaamheid voor dat alles de schoonste gelegenheid, die hij in zijn eerste tijd produktief wist te maken.

Het ziet er met de Pelgrim maar bedenkelijk uit. Hij heeft betere tijden gekend en daarvan weet de vijand gebruik te maken. Wie zou die man, die nu vanuit de verte op de Pelgrim aan komt lopen, toch wel zijn? Het is nog niet duidelijk, maar een echt geestelijk bezoek tot onderwijzing heeft hij hard nodig. Wat kunnen

De boeteprediker van het land van Altena

Het was zijn lust door genade om met dat volk te verkeren. En dan was hij ernstig in het vermanen van de anderen, die daar geen lust — in de rechte zin van het woord — in hadden. Hij moet de woningen van de onbekeerden niet voorbijgegaan zijn. Zou hij niet van zichzelf **gesproken** hebben, toen hij in bovenvermelde preek tot de onbekeerden onder meer zei: „die, wanneer iemand in hun woning spreekt met hen over de dingen, die het koninkrijk Gods aangaan, en over de zalige troost, welke in de gemeenschap met Christus genoten wordt, in hun hart wrevelig zijn....”?

Zo'n herder moet het heil van zijn gemeente en de zielen, hem toebetrouwd, wel bijzonder ter harte gaan. Hij is bedroefd, wanneer hij moet waarnemen dat de toestand bij velen geesteloos is, en verblijdt zich als hij hoort van het werk des Heeren. Zo schrijft hij in een brief aan Budding: „In deze provincie zijn geen grote scheuringen of twisten, maar over het algemeen weinig geestelijk leven en opbouw, enige altijd uitgezonderd en onder die enige kunnen wij zelfs kleine gemeenten roemen, en ook mogen wij geloven, dat in de gemeente Almkerk twee zijn bekeerd geworden, waarvan de ene een zuster van Jan de Jongh is....”. U hoort het: het werk des Heeren is hem niet voorbijgegaan.

Aan de andere kant was er van de zijde van de gemeente Almkerk en omgeving een bijzondere achting en liefde voor Ds. Gezelle Meerburg. In de huizen van de kinderen Gods werd hij als een vriend ontvangen. Graag lieten zij zich door hem onderwijzen in de verborgenheden van het leven der genade. Maar ook de anderen hadden uiteinde-

lijk achting voor hem. Ongetwijfeld zal zijn karakter hieraan meegewerkt hebben. Door zijn gemoedelijkheid won hij de mensen voor zich in en zijn ernst boezemde toch ook weer ontzag in.

Tekenend voor hem is in dit verband het gewaad, dat hij gewoon was te dragen. Zolang als hij predikant geweest is, ging hij gekleed met een zwarte rok, korte broek, zijden kousen, lage schoenen en de „steek”. Wie enigszins op de hoogte is van de vele twisten van die dagen, weet dat er heel wat te doen geweest is over het zogenaamde ambtsgewaad.

Scholte had 'als eerste der Afscheiden predikanten al spoedig dit „ambtsgewaad” afgelegd. Dit had bij velen grote ergernis gegeven en de Synode van 1840 sprak dan ook over deze zaak. Zelfs nam deze Synode een besluit, dat hierop neerkwam, dat dit gewaad aangeraden werd. En het was niet zo vreemd, dat velen in den lande deze raad opvatten als een bevel.

Hoe stond Gezelle Meerburg daar nu tegenover? Net zoals hij was. Hij oordeelde niet over het afleggen van het „ambtsgewaad” door Scholte. Hij meende, dat deze zaak ook niet oorzaak van twist mocht zijn. Toch schrijft hij later aan een vriend, dat hij liever gezien had, dat Scholte deze kleding was blijven dragen. En zelf gaf hij geen aanstoot door met de korte broek, zwarte rok en de steek te blijven lopen. Voor hem was het voornaamste, dat hij de boodschap van dood en leven ook in zijn herderlijke arbeid mocht brengen. En in geheel zijn wandel sprak de ernst, waarmee hij zijn ambt hoog wist te houden. Sl.

daar dit reeds een aantal jaren geleden was voorgevallen, meenden wij te mogen vragen: wat heeft dit alles nu nagelaten voor uw persoonlijk leven, en wat is de vrucht hiervan geweest? Toen kon men geen antwoord geven. Wij merkten zo op uit het gesproken, dat men geheel opging in het wonder der genezing, maar die vertedering voor de grote Wonderdoener werd zo gemist. Het had niet uitgewerkt die verslagenheid des harten, dat echte bukken en buigen vanwege die weldaad aan een vloekwaardig schepsel bewezen; men was met de weldaad niet onder de Heere gekomen. Nog gaven wij ter overdenking welke ervaringen Gods volk weleens mag opdoen in de weg van tijdelijke uitreddingen, hoe het voorvalt dat een ziel uitgeholpen, voor de Heere mag getuigen: Heere, Uw Woord is waarheid geweest, dat is mij groter dan de weldaad der uitredding, eindigende alzo in de Heere. Wat is de goedertierenheid des Heeren geweldig in zulke harten.

Zo zien wij, lezer, dat alle verlossing uit tijdelijke noden nog niet altijd is de verlossing van onze geestelijke nood.

v Heteren.

Gezelschappen der godzaligen

3.

De kerk op aarde is een strijdende kerk. De driehoofdige vijand laat haar niet met rust. Ook in de tijd van Groenewegen was dat het geval en hij maakt er gewag van, maar hij legt er de nadruk op wie de Heere voor Zijn volk is. Laten we hem nog een keer het woord geven.

Maar, o wat woelt de vijand menigmaal tegen de samenkomsten van Gods volk, daar men elkander opwekt tot de dienst van God. Maar zolang de Heere niet geheel met Zijn Geest wijkt, zal dat wel staande blijven, de Heere gebiedt aldaar de zegen en het leven tot in eeuwigheid.

Daar is toch een nauwe vereniging tussen Jezus en Zijn volk, de bruid en het wijf des Lams, en tussen de gelovigen en kinderen Gods onder elkander, die voor de natuurlijke mens gans onbegrijpelijk is. Het is zeker, dat de vereniging met Jezus van een verhever aard en natuur is dan van de gelovigen met elkander. Nochtans de laatste, daar wij nu van spreken, is ook een edel gedeelte van het inwendige Christendom. De gemeenschapsoefening is niet enkel en alleen door kerkgaan in dezelfde kerk en het Avondmaal houden aan dezelfde tafel; evenals de geburen in de grote steden, is dat nu vereniging en gemeenschapsoefening, dat men in één en dezelfde stad of ook in nabijstaande huizen komt, elkanders naam nauwelijks kent; is de gemeenschap dier broeders en zusters in het natuurlijke leven niet zeer veel nauwer? Nu, zo is het in het geestelijke: gelijk die inwoners in een stad, zo oefent het uitwendige naam-Christendom gemeenschap, en dat menen zij dat de rechte gemeenschap der heiligen is, en gelijk de broeders en zusters, zo oefenen de ware godzaligen gemeenschap, die hun huis en hart voor elkander open hebben. Natuurlijke mensen, ja goddelozen hebben somtijds wel een gemeenzame omgang met hun medemensen, maar wat doen zij bijeen en wat zijn de banden van hun vereniging? Wij willen liefst daar nu niet van spreken. Maar de rechte liefderijke gemeenschap der kinderen Gods gaat alle natuurlijke betrekkingen, liefde, vereniging en gemeenschapsoefeningen ver te boven, is van een verhever aard en natuur en is eeuwigdurende. Dat kunnen de kinderen Gods zich verbeelden, dat hun onderlinge liefdevereniging in een eindeloze eeuwigheid zal voortduren. Dat verenigt hun harten ook zonderling. Zij verwachten: wij zullen eens eeuwig volmaakt en zonder zonden tezamen de hemelse lofzangen zingen en aan elkander dan eens beter vertellen kunnen wat de Heere aan onze zielen gedaan heeft.

Uit de **P**raktijk 5

Het is reeds jaren geleden, dat een zekere vriend eens tot mij zei: Gods volk heeft wel eens voelhoorns”, en het is opmerkenwaardig, dat men soms mensen ontmoet en slechts enkele woorden gewisseld heeft, dat men dan gevoelt die eenheid en zegt: dat is het, hier hoor ik en gevoel ik het werk des Heeren in het hart van een arm en ellendig zondaar. Dat geeft band en overname. Maar men ontmoet ook wel mensen, die zeer gewichtig over Gods Woord kunnen spreken en over de weg der bekering zodat men er met belangstelling naar luistert, maar toch is er iets dat men in zichzelf denkt: ja, de woorden zijn wel goed, maar het is net of er iets stuit; ik kan dat zo maar niet verklaren, maar ik kan me er niet recht mee verenigen; ik mis iets, het lijkt me zo toe, dat ik hier wel klanken hoor, maar 't is of dat ik het wezen van de zaak mis, 't is of ik gevoel dat dit woorden zijn zonder het kennen der zaken in beginsel, de woorden schijnen zo overgenomen te zijn, al zijn ze op zichzelf rechtzinnig, neen, ik kan het zo niet overnemen. Deze ervaringen doen velen van Gods volk op, en nog temeer als daar aan toegevoegd worden sommige ervaringen en uitreddingen uit lichamelijke en tijdelijke noden, op vurig bidden en smeken om uit- en doorgeholpen te worden. Nu is het naar het Woord dat de Heere het geroep dergenen die in benauwdheid en nood verkeren, niet alleen horen wil, maar dat Hij ook wil uithelpen. Dat lezen wij ook van oud-Israël in de Richterentijd, het volk week af van de geboden en inzettingen des Heeren, en diende de afgoden, maar de Heere bracht door middel van de heidense volken Zijn volk in verdrukking en benauwdheid, en als de nood groot werd, riepen zij weer tot die God, Wiens dienst zij verlaten hadden, om hulp en redding en gaf de Heere hun uitkomst en redding door middel van een richter. Dan dienden zij weer

de Heere. Maar dat duurde doorgaans niet zo lang, want zij vervielen weer tot de afgoden. De uitwendige nood was weer voorbij, het volk was uitgeholpen, maar waar was de vrucht van dit alles? Zij weken weer af, en bleven inwendig dezelfde, hun hart was niet vernieuwd.

Zo ontmoet men soms mensen die van krachtige uitreddingen kunnen spreken, die van ernstige ziekbedden zijn opgericht, of wonderlijk zijn doorgeholpen, en wanneer zij daarvan vertellen, zijn ze soms bewogen vanwege de verhoring van hun bidden en smeken. Maar vraagt men dan: hebben deze zaken ook enige vrucht afgeworpen betreffende de zielen op reis naar de eeuwigheid, dan moet men veelal het antwoord schuldig blijven. Dit bevonden wij ook eens op een huisbezoek. Zoals het behoort kwam ter sprake de noodzakelijkheid der bekering, en de wegen die de Heere wel belijft te gebruiken om zielen te overtuigen. Wij trachtten de mensen een weinig uit te halen, maar dat viel niet erg mee. Wij vonden omtrent de eerste beginselen geen weerklank, ook niet nadat we niet alleen voorgesteld hadden het rampzalig lot dat de mens zal treffen, indien hij heengaet zoals hij geboren is, maar ook het onuitsprekelijke voorrecht dergenen, die hier een ander leven hebben leren kennen. Toen was onze vraag, of men van de jeugd af altijd maar zo onbewogen, zonder dat men te doen kreeg met de eeuwige dingen, door het leven was gaan, waarop één der huisgeoten ons vertelde, hoe hij enkele jaren geleden wonderlijk was door- en uitgeholpen. Hij moest een ernstige operatie ondergaan, waarover hij zeer bezwaard was, hij geraakte aan het bidden en zuchten tot God, en zo werd hij opgenomen in het ziekenhuis; de grote bezwaren gingen wijken, hij kon het gemakkelijk overgeven toen hij klaar gelegd werd voor de operatie, welke voorspoedig gebeurde; de herstelling ging voorspoedig, zodat hij verblijd tot de zijnen mocht wederkeren. Breedvoerig werd ons dit medegedeeld, en

Och, wat een onuitsprekelijke vereniging maken die dingen! Paulus telt de banden van vereniging aldus op: Ef. 4 : 4-6: één lichaam, één Geest, één hoop, één Heere, één geloof, één doop, één God en Vader.

Wilden wij deze dingen grondig behandelen dan zou deze voorrede te lang worden, wij zijn onze palen al te buiten.

In één lichaam, als vele leden nauw verenigd te zijn, door één en dezelfde Geest bewerkt en geleid te worden, dezelfde zaligheid in hope gemeenschappelijk te verwachten, aan één Heere Jezus zijn ziel tot dienst verbonden te hebben, door één geloof met de Zoon Gods en enerlei gevoelen en belijdenis met de anderen verenigd, door één doop tot één lichaam behorend, om kinderen van één en dezelfde God en Vader te zijn, dat legt onuitsprekelijke banden van vereniging.

Och, dat velen van Gods ware volk om nietige oorzaken die gemeenschaps-oefeningen met de vromen zo nalaten en dikwijls zo laag leven!

Wij wensen, dat de Heere, die in onze dagen Zijn heerlijkheid nog enigszins in Zijn heilichdom geopenbaard heeft, ons blinkende verschijne en Zijn Kerk heerlijk make. Hij doe Zijn volk eens opnieuw herleven, herstelle de vrede en gebiede in Zijn kerk de zegen en het leven tot in eeuwigheid. Amen!

Tot zover Jacob Groenewegen, die zich noemt: Uw heilzoekende vriend. Wat hij schrijft, is nog niet verouderd. Het kon voor deze tijd geschreven zijn. Daarom willen we gaarne naar hem luisteren en zijn woord doorgeven. Wij sluiten ons van harte aan bij de wens van deze uw heilzoekende vriend. B.

Wim

Wij hebben hem gekend. Wim is niet meer hier. Hij is al de eeuwige rust ingegaan. Hij is slechts 22 jaar oud geworden. Zijn leven werd plotseling afgesneden. Hij was vroeg thuis. Wim was anders dan de meeste mensen. Al spoedig na zijn geboorte bleek, dat hij een afwijking had in verstandelijk opzicht. Dat heeft de ouders veel strijd gekost, maar tenslotte heeft de Heere er voor ingewonnen om Wim zo uit Gods hand te ontvangen als Hij hem gaf. Wim was een mongool. Hij werd met veel liefde en zorg van de kant van zijn ouders omringd.

Hij was nog jong, toen wij met het gezin kennismaakten. Er waren toen al enkele broertjes bij gekomen. Het is ons altijd opgevallen met hoeveel liefde over Wim door zijn broers en anderen werd gewaakt. Ieder hield van Wim. Hij nam een grote plaats in het gezin in. Hij was een zegen in huis. Daarom was het ook zo leeg toen Wim er niet meer was. Hij ging al vroeg mee naar de kerk. Als hij dan thuis kwam, ging hij kerkje-spelen. Hij preekte op zijn manier en kondigde af, welke dominee er de volgende keer zou spreken. Hij had op bepaalde punten een zeer sterk geheugen. Van alle predikanten, die er kwamen preken, wist hij de verjaardag. Als je hem vroeg: Wim, wanneer ben ik hier voor het laatst op een zondag geweest? noemde hij precies de datum, ook al was het een jaar of langer geleden.

Hij volgde het onderwijs op een school voor buitengewoon lager onderwijs. Daar leerde hij nog wat lezen, schrijven en rekenen. Dat bleef zo doorgaan tot zijn 18e jaar. Toen moest hij van school af. Hij zou juist op een werkplaats voor nazorg-kinderen komen, toen de Heere hem wegnam.

Wim was al vroeg een trouwe catechisant. Hij ging graag naar de kerk en ook naar de catechisatie. Hij vreesde de Heere kinderlijk. Het is wel eens gebeurd, dat hij een kind des Heeren omarmde, toen deze over de wegen des Heeren gesproken had. Daarin vond hij zijn lust en zijn leven. Zijn lievelings-psalm was Psalm 25 : 10: Hoed mijn ziel, en red z' uit noden enz.

Hij was ijverig op de catechisatie. Hij leerde zijn vragen of een psalmversje zo goed hij kon. Hij begon er al dadelijk mee als hij van de catechisatie thuis kwam. Hij deed elke

dag zijn best. Het kostte hem heel wat inspanning, maar het resultaat was ook temeriken. Hij was een voorbeeld voor andere kinderen, die meer gaven van verstand hebben. Zijn moeder vertelde ons, dat Wim eens uit de catechisatie thuis kwam en haar omhelsde en zei: de dominee heeft zo mooi over de Heere Jezus verteld. Hij was er helemaal vol an. Toen zijn moeder hem vroeg, of hij wel een last van zijn zonden had, antwoordde hij, dat hij juist daarom de Heere Jezus zo liefhad.

Wim was vrijmoedig. Hij ging jarenlang met de bus naar school. In de bus werd Gods Naam wel misbruikt. Als Wim dit hoorde, waarschuwde hij. Het gebeurde eens, dat de bus-chauffeur zijn boterham wilde opeten zonder te bidden. Wim zag het en zei: je moet eerst bidden. Zo doen de varkens.

Hij waarschuwde zijn broers als het naar zijn mening op zijn plaats was. En zijn broers hadden allemaal ontzag voor Wim en zij

Zondagsrust en zondagsheiliging

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging, gevestigd te Ede, goedgekeurd bij K.B. van 28 september 1955, no. 29, zond ons ter recensietweestukken, die van dit bestuur zijn uitgegaan.

Het eerste is een circulaire, waarin het bestuur opwekt om lid of donateur van de vereniging te worden.

Wij onderschrijven van harte het doel der vereniging. Wij nemen uit de circulaire het volgende over:

De vereniging streeft naar:

de inachtneming van de rust op en de heiliging van de dag des Heeren, overeenkomstig Zijn inzettingen, beteugeling van het heersende kwaad door woord en geschrift en zonodig door persoonlijk bezoek, vermindering van het verrichten van niet strikt noodzakelijke zondagsarbeid, waartegen zij protesteert bij overheidsbedrijven, semi-overheidsbedrijven en partikuliere werkgevers, het weren van sport en spel op zondag en komt op tegen het organiseren van tentoonstellingen, die op zondag zijn geopend en het deelnemen aan amusements op die dag, enz., het beleggen van vergaderingen, indien voldoende belangstelling mag worden verwacht, terwijl aan het einde van elk jaar een brochure zal worden uitgegeven, bevattende o.a. de werkzaamheden, die door haar zijn verricht.

(Zover de laatst verschenen brochure nog in voorraad is, wordt ze op aanvraag gaarne toegezonden).

Wij kunnen u van harte opwekken lid of donateur te worden. De contributie bedraagt slechts f 1,50 per jaar minimaal. Het correspondentie-adres is Const. Huygensstraat 6, Barneveld.

Het tweede is een afschrift van een brief aan de Generale Synode der Gereformeerde Kerken, gedateerd 22 maart 1966.

De aanleiding tot het schrijven van die brief is het feit, dat de G.S. te Lunteren een aantal conclusies heeft aanvaard van een rapport inzake de zondagsarbeid, dat door een namens die kerken ingestelde studiecommissie werd opgesteld. Volgens persberichten kwam dit rapport tot stand op verzoek van het Christelijk Nationaal Vakverbond, dat de kerken om bezinning op de zondagsarbeid vroeg.

Het bestuur constateert in zijn brief aan de G.S. tot zijn leedwezen een sterke wafwijking van hetgeen ter G.S. van Rotterdam in 1952/'53 werd uitgesproken. In Rotterdam werd de zondagsviering van principiële zijde benaderd en het gebod Gods nadrukkelijk geaccentueerd. Het bestuur van de vereniging komt tot de slotsom, dat de richtlijnen, die ter synode te Lunteren zijn aanvaard, sterk

luisterden naar hem. Als er eens één in bed wilde stappen zonder eerst zijn knieën te buigen, dan kon hij erop aan dat Wim vermaande: eerst bidden. En dan gebeurde het. Als er iemand overleden was, verkeerde hij onder de indruk daarvan. Hij zorgde ervoor, dat een overlijdenskaart ten minste een week voor ieder zichtbaar op deschoorsteenmantel stond. In de omgeving haalde hij alle berichten van overlijden op en dan zei hij tot de mensen: je moet tot God bekeerd worden. Ds. Bakker van Driebergen was zijn vriend. Op zijn sterfbed gaf deze aan zijn moeder een bedrag om daarvoor een bijbeltje te kopen. Hij schreef met zwakke hand nog enkele woorden van herinnering. Deze zou Wim kunnen bewaren in het bijbeltje. Toen Wim het bijbeltje in zijn bezit had, was hij erg blij en schreef hij aan Ds. Bakker een briefje, waarin hij op eenvoudige wijze weergaf wat er leefde in zijn hart. Daaruit bleek, hoe sterk hij aan Ds. Bakker verbonden was. B.

het karakter dragen van een compromis. In beknopte vorm maakt het bestuur de bezwaren kenbaar. Het doet dit op waardige wijze. Wij willen uit de brief nog het één en ander naar voren brengen.

Het voornaamste bezwaar is, dat een verwijzing naar het gebodskarakter van derustdag — ordinantie — zoals deze nadrukkelijk is vervat in het vierde gebod van de Wet des Heeren — wordt gemist. De zondagsarbeid wordt voornamelijk getrokken in het vlak van hetgeen nuttig is.

De bovengenoemde commissie is tot de conclusie gekomen, dat het vierde gebod door Christus is vervuld en dat dit gebod dus vanuit deze vervulling dient te worden verstaan en dat deze vervulde sabbat op eigentijdse wijze gestalte behoort te verkrijgen in de zondagsviering. Het bestuur meent, dat aan deze formulering de moderne theologie niet vreemd is.

Hiermee moeten we volstaan. Het is goed, dat deze stem wordt gehoord en dat we dit gehoord doorgeven. De zondagsrust en de zondagsheiliging komen hoe langer hoe meer in gedrang. Het wordt steeds moeilijker voor hen, die willen vasthouden aan de geboden des Heeren.

Antichristelijke machten — zo schrijft het bestuur — strijden om de voorrang. Satan werkt op lange termijn en verandert wel zijn gedragslijn, maar nooit zijn program. In het laatste bijbelboek wordt ook gewaagd van de maatschappij der toekomst, een maatschappij, waarin de leer van de mens als de maatstaf van alle dingen in zijn totaliteit zal worden doorgevoerd. Uiteindelijk zal dit resulteren in de grote boycot, waarvan Openb. 18 spreekt, een boycot, waarbij ieder, die aanbidding weigert aan de mens der zonde, en vasthoudt aan Gods geboden, van het arbeidsproces zal worden uitgesloten. De ware christen zal in het eind-historische Babylon een dissonant zijn in het koor, dat hulde bewijst aan het beest uit de afgrond, en aan hem zal het bestaansrecht steeds meer worden onzegd.

De Heere gaat ook door met Zijn werk. Hij geve ons getrouwheid om te blijven bij de waarheid van Zijn woord. Dan zullen wij ook instemmen met de dichter van Psalm 119 : 97: Hoe lief heb ik Uw wet. Zij is mijn betrachtting de ganse dag. B.

DE GOUDSCHAT VAN SEROOSKERKE

bracht velen in verrukking. Maar..... weet u dater schatten der Reformatie diep onder het stof der vergetelheid liggen?

Johannes Calvijn liet ons meer dan 2000 preken na. Amper 100 zijn er in onze taal verschenen. „De Geref. Bibliotheek” te Meeuwen (NB) hoopt ze in bundeltjes van 5 of 10 uit te geven. Mogen we u noteren voor vaste afnemer? Er zijn zeer aktuele preken onder. Genesis 1: de schepping, Genesis 3 : Sprak de slang?

Mogen we van u een gift tegemoet zien? U ontvangt werkelijk iets goeds terug. Dit werk kan alleen slagen als u ons steunt. Schrijf eens iets over op giro 1099523 van L. Janse, Meeuwen (NB).